

родъ. Този газъ, при дышание то на растенията, всмукватъ го листето. Нѣ не само при помощъ тѣ на листето ся внася той вътре въ организъмъ тѣ на растенията; отъ своѣ стъриж и корени тѣ всмукватъ въглекислота та заедно съ водѣ тѣ, тѣ като вода та често я съдържа растворена.

За невъоръжено око, листото ся чини като да е еднаква зелена пластинка; нищо не исказва въ него по сложна организация, която да е приспособена за дышание; въ въоръжете ся съ сильно увеличително стъкло—микроскопъ, и на място еднаква massa, вътре ще видите собенъ родъ тъкань, коя състои изъ клѣтчици, пълни отъ сокъ. Този сокъ въ клѣтчици тѣ (мрежи) има не-зеленъ цвятъ, нѣ повече то той е свѣтливъ и безцвѣтенъ, като вода та; само въ никакви, расхвърлены въ различни места клѣтчици ся намиратъ капчици отъ зеленикъвъ цвятъ—това сѫ тѣй нарѣчено то зелено *вещество* на листата(*). Тѣзы капчици отъ зелено вещество сѫ до такавъж стъпень малки и ся намиратъ до толкози на близо една до другъ, що то листото ся чини, за невъоръжено то око, съвсѣмъ окрасено въ зеленъ цвятъ. Друга работа е подъ микроскопъ тѣ: клѣтчици тѣ, кои съдържатъ зелено то вещество ся представляватъ отдѣлени една отъ другъ съ промеждънѣтъ (аралакци), и отъ това листото ся види окрасено не отъ зеленъ, а отъ други цвятъ; освѣнъ това върхъ листото ся забелѣзватъ дупчици, кои то по форма тѣ си приличатъ на полвин' отворени човѣшкы уста,—ето органы тѣ на дышание то: съ тяхъ

(*) У ботаници тѣ това вещество е известно подъ име *хлорофилъ*; то ся растворя въ спиртътъ, и отъ това химеци тѣ го причиняватъ къмъ смолистътъ вещества. Капчици тѣ при различни условия получватъ чирвенъ, жълтъ и други цвятъ, и отъ това никакви учены наричатъ това вещество—начало красяще (косто боядисва).